

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ministeren for offentlige Arbejder (Carl Petersen): Jeg har den Ære for det høje Landsting at forelægge Forslag til Lov om Statsstøtte til Modernisering m. v. af Privatbanerne.

Lovforslaget forudsætter, at der anvendes 50 Mill. Kr. til Modernisering af Privatbanerne, og at Banerne selv udreder de 10 Mill. Kr. heraf. De resterende 40 Mill. Kr. deles mellem Staten og de interesserede Kommuner med $\frac{3}{10}$ til Kommunerne og $\frac{7}{10}$ til Staten. Støtten kan ydes i Form af Aktieindskud eller som Laan, der dog ikke afdrages, saa længe Banens Drift opretholdes. Det bestemmes i hvert enkelt Tilfælde, om Laanet skal forrentes.

Der nedsættes et Udvalg, som gør Indstilling til Ministeren om, hvilke Baner der kan komme i Betragtning, samt til hvilke Foranstaltninger der bør ydes Støtte. Udvalget bestaar af en Repræsentant for hvert af de Partier, der er repræsenteret i Folketingets Finansudvalg, en Repræsentant for Finansministeriet, Formanden for Danske Privatbaners Fællesrepræsentation samt Direktøren ved Tilsynet med Privatbanerne. Formanden udnævnes af Ministeriet for offentlige Arbejder.

I § 6 bestemmes, at en Bane i Forening med mindst $\frac{2}{3}$ af samtlige interesserede Kommuner kan paalægge de resterende Kommuner at deltage i Omkostningerne ved den omhandlede Modernisering.

De nødvendige Beløb til Dækning af Statens Udgifter bevilges paa de aarlige Finanslove i Femaaret 1947—48 til 1951—52.

Lovforslaget er i Folketinget undergaaet enkelte Ændringer. Forholdet mellem Statens og Kommunernes Andel i Støtten er ændret, for Statens Vedkommende fra $\frac{2}{3}$ til $\frac{7}{10}$ for Kommunernes Vedkommende fra $\frac{1}{3}$ til $\frac{3}{10}$, hvorved Statens Andel bliver 1 Mill. Kr. større end oprindelig foreslaaet.

I § 6 er „et Flertal“ ændret til „mindst $\frac{2}{3}$ “, saa at der skal være mindst to Trediedeles Majoritet for at kunne paalægge Kommuner, der vægrer sig ved at deltage i Moderniseringsomkostningerne, at deltage i disse Udgifter.

Endvidere er Henlæggelsen til Afskrivningsfonden i Henhold til § 3 under Behandlingen i Folketinget forhøjet fra 400 Kr. til 800 Kr. pr. km.

Spørgsmaalet om en rationel Trafikordning med tilhørende Fordeling af Opgaverne mellem de forskellige Trafikmidler har været fremme under Forhandlingerne i

Folketinget, og jeg har erklæret mig villig til at søge Arbejdet i det siddende Trafikudvalg genoptaget. Dette Udvalg har ikke hidtil haft Held til at fremkomme med et Forslag, hvorom der kunde opnaas saa stor Enighed mellem de forskellige interesserede Parter, at det kunde betragtes som politisk gennemførligt, men det er givet, at Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag kun vil være halvgjort Gerning, hvis der ikke samtidig tilvejebringes en passende Regulering af den stadig skærpede Konkurrence mellem de forskellige Trafikmidler, der til syvende og sidst vil ødelægge Trafikmidlernes Rentabilitet og føre til Kaos i hele Trafiklivet. Det er mit Haab, at der ved det nye Forsøg kan opnaas Enighed om at gennemføre passende Foranstaltninger i dette Øjemed.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Dons: Da mit Partis Ordfører i denne Sag ikke kan være til Stede, vil jeg gerne knytte nogle Bemærkninger til det foreliggende Lovforslag.

Det er ikke første Gang, man lovgiver for at hjælpe nødstedte Privatbaner over Vanskelighederne, men de 28 Mill. Kr., som stilles til Raadighed fra Statens Side, hvis dette Lovforslag gennemføres, hvad jeg gaar ud fra det gør, er sikkert den største Haandsrækning, der er givet Privatbanerne. Ved Lov af 26. Marts 1920 blev der stillet 400 000 Kr. og ved Lov af 4. Marts 1931 11,5 Mill. Kr. til Raadighed for Privatbanerne, og dertil kommer, at Staten fra 1940 har dækket Halvdelen af Underskuddet ved Banernes Drift. Dette Underskud er gennem Aarene dalet ret betydeligt. Det er dalet fra ca. en halv Million Kroner i 1940 til 29 000 Kr. for det sidste Aar, jeg har set Opgørelse for. Det er altsaa den Del af Underskuddet, som Staten har dækket, jeg her nævner.

Det er forstaaeligt, at mange af Privatbanerne er kommet ud i store Vanskeligheder med Hensyn til Driften. Da Landet blev besat den 9. April 1940, var der mange af Privatbanerne, som havde lagt deres Drift om enten til Olie eller Benzin, og da det jo i Tiden derefter, som vi alle ved, var haabløst at faa noget af dette, maatte der foretages en Omlægning og anskaffes Generatorer. Der var maaske flere af Banerne, som havde afhændet deres Lokomotiver. De, der havde dem i Behold, benyttede dem, og det var ingenlunde billigt paa daværende Tidspunkt, da Brænd-